

PATVIRTINTA
Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro
direktoriaus 2023 m. kovo 6 d. įsakymu Nr.
CV-1-108E

LIETUVOS AGRARINIŲ IR MIŠKŲ MOKSLŲ CENTRO EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro (toliau – Centras) ekstremaliųjų situacijų valdymo plano (toliau – planas) tikslas – padėti Centro ekstremaliųjų situacijų valdymo komisijai patvirtintai Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro direktoriaus 2023 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. CV-1-107E „Dėl Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro ekstremaliųjų situacijų operacijų centro komisijos sudarymo“ (toliau – Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras), organizuoti ir koordinuoti valstybės lygio gresiančių ar susidariusių ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą, taip pat užtikrinti Centro kompetencijai priskirtos veiklos srities (sektorius) tęstinumą gresiančių ar susidariusių ekstremaliųjų situacijų metu.

2. Ekstremaliųjų situacijų valdymo planui keliami šie uždaviniai:

2.1. prognozuoti ekstremalias situacijas ir numatyti prevencines priemones, kad iš anksto pasirengus, būtų išvengta ekstremalios situacijos arba sumažėtų galimybė jai kilti, o susidarius ekstremaliai situacijai, būtų mažiau pakenkta Centro darbuotojams, turtui bei aplinkai;

2.2. įvertinti padarytą žalą Centrai ir aplinkai;

2.3. planuoti veiksmus Centre ekstremalioms sąlygoms valdyti, numatyti Centro darbuotojams pareigines funkcijas bei paskirstyti atsakomybę;

2.4. planingai ir sistemingai sukaupti reikiamus materialinius išteklius galimų ekstremaliųjų situacijų padariniams šalinti;

2.5. tinkamai reaguoti į ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliąją situaciją ir organizuoti pirminius gelbėjimo ir ekstremaliųjų situacijų padarinių šalinimo darbus, perspėti darbuotojus ir aplinkinius gyventojus, galinčius patekti į pavojingo poveikio zoną;

2.6. apie įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliąją situaciją informuoti atsakingus darbuotojus, avarines tarnybas ir kitas suinteresuotas institucijas, organizuoti Centro darbuotojų evakavimą, pirminius gelbėjimo darbus, kreiptis reikalingos pagalbos;

2.7. parengti išsamią veiksmų seką, įvykus ekstremaliajai situacijai.

II SKYRIUS CENTRO VEIKLOS SRITYS

3. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras – valstybinis mokslinių tyrimų institutas (viešoji įstaiga).

3.1. Centro strateginis tikslas – vykdyti žemės ūkio mokslų srities agronomijos ir miškotyros bei su jomis susijusių ekologijos ir aplinkotyros, biologijos, biofizikos, botanikos, zoologijos krypties mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą.

3.2. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centre veikia 3 institutai: Žemdirbystės, Sodininkystės ir daržininkystės bei Miškų. Nuo 2021 m. sausio mėn. Žemdirbystės instituto padaliniais tapo: Vokės ir Vėžaičių filialai, Agrocheminių tyrimų laboratorija, Joniškėlio ir Rumokų bandymų stotys.

3.3. Centre atliekami tyrimai ir vykdomos įvairios mokslinės programos bei projektai. Mokslininkai dalyvauja nacionaliniuose (finansuojamuose Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, Aplinkos, Ūkio ministerijų ir kt.) ir tarptautiniuose projektuose,

finansuojamuose HORIZON EUROPE, HORIZON 2020, Europos teritorinio bendradarbiavimo, kitų ES programų lėšomis.

3.4. Vykdomos pagrindinių lauko, daržo, sėklavaisinių, kaulavaisinių ir uoginių augalų selekcijos programos. Sukurtos augalų veislės įrašomos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą bei ES žemės ūkio augalų ir daržovių rūšių veislių bendrąjį katalogą.

III SKYRIUS GRESIANČIOS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS

4. Valstybiniame ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, numatytos šios gresiančios valstybės lygio ekstremaliosios situacijos:

4.1. **Epifitotija**, kenksmingos augalų ligos ir kenkėjai – masinis kurios nors augalų užkrečiamosios ligos ar kenkėjų (Europos Sąjungos karantininių kenkėjų, prioritetinių kenkėjų, Lietuvos Respublikos saugomų zonų karantininių kenkėjų, kenkėjų, neįtrauktų į Europos Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašą, tačiau galinčių būti karantininiais kenkėjais) paplitimas tam tikrame plote tam tikru laiku;

4.2. **Sausra (kaitra)**;

4.3. **Epizootija** - staigus gyvūnų užkrečiamosios ligos išplitimas ūkyje ar didesnėje teritorijoje (visoje šalyje ar jos dalyje).

4.4. **Uraganas**;

4.5. **Potvynis**;

4.6. **Speigas (didelis šaltis)**.

5. Kiti galimi pavojai, galintys turėti neigiamą įtaką Centro veiklos sričiai, nustatyti atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę:

5.1. *Gamtinio pobūdžio* – stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai;

5.2. *Techninio pobūdžio* – transporto įvykiai, aviacija, geležinkelių transporto ir automobilių kelių eismo įvykiai vežant pavojingą krovinį, įvykiai pramonėje ir energetikos sistemoje, komunalinių sistemų avarijos ir ryšių paslaugų teikimo vartotojams sutrikimas.

5.3. *Ekologinio pobūdžio* – aplinkos ir vandens užterštumas, dirvožemio, grunto užterštumas arba kitoks jam padarytas poveikis, tarša branduolinėmis ir (ar) radioaktyviosiomis medžiagomis ir naftos produktais.

5.4. *Socialinio pobūdžio* – masinės riaušės ir neramumai, teroro aktai, įkaitų paėmimas.

5.5. Kiti ekstremalieji įvykiai – žmonių sveikatos sutrikimai, panika, traumos, mirties atvejai dėl užsikrėtimo, apsinuodijimo ar fizinio poveikio, gaisro keliamas pavojus, užsidegimo ar degimo grėsmė, pavojingas radinys.

5.6. Pavojingos užkrečiamosios ligos, epidemijos, pandemijos, darbuotojų susirgimų lygio staigus padidėjimas;

5.7. Elektros energijos tiekimo nutraukimas;

5.8. Šilumos tiekimo nutraukimas šildymo sezono metu;

5.9. Kibernetinės atakos;

5.10. Branduolinė avarija;

5.11. Avarija – netikėtas įvykis, sukėlęs sprogimą, gaisrą, statinių visišką ar dalinį sugriovimą, technologinio proceso nuostolingą sutrikimą, sunkų grupinį nelaimingą atsitikimą, pavojingų medžiagų išsiveržimą į aplinką, kai padaroma žala žmonėms ar aplinkai įvykio vietoje ar už jo ribų.

6. Bet kokia nevaldoma ekstremalioji situacija gali ne tik padaryti didelių materialinių nuostolių Centrai, bet ir turėti skaudžių pasekmių su jos veikla susijusiems žmonėms. Todėl būtina žinoti, kokie pavojai egzistuoja, kas atsitiktų, jei susiklostytų ta ar kita situacija, kaip elgtis, kad būtų galima nuo jos maksimaliai apsaugoti.

IV SKYRIUS GALIMI ĮVYKIAI PRIORITETO TVARKA

7. Galimų pavojų rizikos įvertinimo lentelė pateikta 1 priede.

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Rizikos lygis (R)	Rizikos vertinimas
1.	Žmonių ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų pasireiškimas ir (ar) pavojingų užkrečiamųjų ligų išplitimas (epidemijos ir (ar) pandemijos)	56	Labai didelė
2.	Gaisras	36	Didelė
3.	Radioaktyvus užkrėtimas	18	Vidutinė
4.	Stichinės nelaimės ar katastrofiniai hidrometeorologiniai reiškiniai	18	Vidutinė
5.	Socialinės ekstremalios situacijos (riaušės, blokados, teroro aktai, kariniai konfliktai)	18	Vidutinė
6.	Neaiškios kilmės daiktų, skysčių, kvapo atsiradimas (Pavojingi radiniai)	18	Vidutinė
7.	Gamtinė katastrofa (vabzdžių, gyvūnų antplūdžiai), epidemijos	18	Vidutinė
8.	Avarija komunalinėse energetinėse sistemose	15	Vidutinė
9.	Pastato griūtis	8	Priimtina

Išvada: Labiausiai nepriimtina riziką Centro darbuotojams turi Žmonių ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų pasireiškimas ir (ar) pavojingų užkrečiamųjų ligų išplitimas (epidemijos ir (ar) pandemijos) pavojus.

V SKYRIUS CENTRO DARBUOTOJŲ PERSPĖJIMO ORGANIZAVIMAS

8. Centro darbuotojai, gavę informaciją apie galimą pavojų ir ekstremalią situaciją, nedelsdami informuoja Centro direktorių, jam nesant – pavaduojantį asmenį.

9. Direktorius, patikslina ekstremalios situacijos faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Centro ekstremalių situacijų valdymo komisijai.

10. Direktorius nedelsdamas sušaukia Centro ekstremalių situacijų valdymo komisijos posėdį.

11. Centro direktorius informuoja apie ekstremalią situaciją Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją - LR Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją.

12. Centro ekstremalių situacijų valdymo komisijos nariai aptaria klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

12.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes;

12.2. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

12.3. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

13. Centro ekstremalių situacijų valdymo komisijos nariai reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prirėikus keičia, koreguoja ekstremalių situacijų valdymo veiksmų planą.

14. Centre visi kompiuteriai turi interneto prieigą ir kompiuterių pagalba galima informuoti darbuotojus apie galimą pavojų ir ekstremalią situaciją per jų elektroninius paštus.

VI SKYRIUS

PRANEŠIMO APIE EKSTREMALIĄ SITUACIJĄ TURINYS

15. Teikiant pranešimą, atsižvelgiant į ekstremalaus įvykio ar ekstremalios situacijos pobūdį, nurodoma:

- 15.1. Kas, kada ir kur įvyko (susidarė situacija), kas yra pateiktos informacijos šaltinis;
- 15.2. Trumpas situacijos (įvykio) apibūdinimas;
- 15.3. Tarnybos, esančios ekstremalios situacijos (įvykio) vietoje;
- 15.4. Nukentėjusių, hospitalizuotų ir žuvusių žmonių skaičius;
- 15.5. Ekspertai, esantys įvykio vietoje;
- 15.6. Veiksniai, kurie gali pabloginti padėtį, galimi reagavimo veiksmai;
- 15.7. Veiksmai ir priemonės, vykdytos darbuotojams apsaugoti.

VII SKYRIUS

CENTRO DARBUOTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI

16. Evakavimas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1502 „Dėl gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos patvirtinimo“.

17. Centro darbuotojų evakavimo organizavimas:

17.1. Už Centro darbuotojų evakavimą atsakingi Centro direktorius, direktoriaus pavaduotojai, mokslo padalinių vadovai, asmenys atsakingi už darbuotojų saugą ir sveikatą;

17.2. Visi darbuotojai turi būti supažindinti su evakuacijos planais. Jie privalo žinoti evakavimo maršrutus, vykdant evakuaciją, privalo mokėti naudotis įstaigoje esančiais gesintuvais;

17.3. Evakuacijos paskirtis – koordinuoti darbuotojų evakuaciją ekstremalių įvykių (situacijų) atvejais, kad evakuacija vyktų tvarkingai, be sumaišties pagal nustatytą tvarką.

18. Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras:

18.1. Nedelsdamas perspėja darbuotojus apie gresiančią ar susidariusią ekstremalią situaciją (naudojami elektroniniai paštai, telefoniniai skambučiai), pagal situaciją, jeigu reikia išjungiamas elektros energijos tiekimas;

18.2. Vykdo darbuotojų evakavimą;

18.3. Centre saugūs, tvarkingi ir laisvi evakuaciniai išėjimų keliai. Pagrindiniai evakuacijos keliai – laiptinės, tiesioginiai evakuacijos keliai - koridoriai. Ant evakuacinių išėjimo durų yra žalios spalvos nurodomieji ženklai „išėjimai“, rodantys išėjimo kryptį. Visuose aukštuose gerai matomoje vietoje kabo žmonių evakuacijos planai. Jei visi evakuacijos keliai vienodai saugūs – nematyti nei ugnies, nei dūmų – eina per artimiausią evakuacinį išėjimą. Jei reikia eiti per uždūmintą patalpą – eina pasilenkus po dūmais, prisidengus veidą, arba šliaužia. Darbuotojai buriuojasi grupėmis prie ženklo „Evakuacijos susirinkimo vieta“.

19. Evakuotų darbuotojų grįžimas į nuolatines darbo vietas:

19.1. Atsakingi asmenys įsitikina, ar visi darbuotojai išėjo iš jų buvimo patalpos;

19.2. Atsakingi asmenys, gavę darbuotojų pranešimus, kad ne visi darbuotojai susirinko į nurodytą vietą, organizuoja jų paiešką, informuoja specialiąsias tarnybas;

19.3. Į Centro patalpas galima grįžti tik gavus evakuacinės koordinavimo grupės ar specialiųjų tarnybų leidimą.

20. Centro darbuotojai, privalo suteikti pirmąją pagalbą asmenims, kuriems jos reikia (tuo atveju, jei nekyla pavojus pačiam padedančiajam).

VIII SKYRIUS CENTRO DARBUOTOJŲ APSAUGOS NUO JŲ GYVYBEI AR SVEIKATAI PAVOJINGŲ VEIKSNIŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

21. Centro darbuotojų apsauga nuo jų gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų organizuojama priklausomai, koks įvykis įvyko.

22. Žmonių ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų pasireiškimas ir (ar) pavojingų užkrečiamųjų ligų išplitimas (epidemijos ir (ar) pandemijos) – vykdyti Lietuvos Respublikos sveikatos ministerijos, LR vyriausybės, ekstremaliųjų situacijų komisijų nurodymus.

23. Gaisras – evakuacija į lauką iš pastatų.

24. Radioaktyvus užkrėtimas:

24.1. Jei pastato viduje - evakuacija į lauką;

24.2. Jei lauke – pasilikti Centro patalpose.

25. Stichinės nelaimės ar katastrofiniai hidrometeorologiniai reiškiniai - pasilikti Centro patalpose ir laukti pagalbos.

26. Socialinės ekstremalios situacijos (riaušės, blokados, teroro aktai, kariniai konfliktai):

26.1. Jei įvykis vyksta pastato viduje - evakuacija į lauką;

26.2. Jei įvykis vyksta lauke - pasilikti Centro patalpose.

27. Neaiškios kilmės daiktų, skysčių, kvapo atsiradimas (pavojingi radiniai) - evakuacija į lauką.

28. Gamtinė katastrofa:

28.1. Vabzdžių, gyvūnų antplūdžiai ir pan. - pasilikti Centro patalpose;

28.2. Epidemijos - būti namuose ar gydymo įstaigose.

29. Avarija komunalinėse energetinėse sistemose - būti namuose.

30. Pastato griūtis - evakuacija į lauką.

31. Centre pastebėjus gaisrą, reikia pasinaudoti pirmine gaisro gesinimo priemone - gesintuvu.

IX SKYRIUS GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO, GELBĖJIMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

32. Centro darbuotojai informuojami tiesiogiai telefonu ar kompiuterinėmis priemonėmis. Visi Centro darbuotojai privalo gerai žinoti civilinės saugos signalus ir mokėti veikti išgirdus atitinkamą signalą.

33. Veiksmai kilus didelio ir vidutinio rizikos lygio pavojams:

33.1. ŽMONIŲ YPAČ PAVOJINGŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PASIREIŠKIMAS IR (AR) PAVOJINGŲ LIGŲ IŠPLITIMAS (EPIDEMIJOS IR (AR) PANDEMIJOS). Atsižvelgiant į susidariusią padėtį, vykdyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, LR vyriausybės, ekstremaliųjų komisijų nurodymus.

33.2. GAISRAS. Vadovautis Darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planu: <https://www.lammc.lt/data/public/uploads/2021/08/darbuotoju-veiksmu-kilus-gaisrui.pdf>

33.2.1. Daugeliu atvejų gaisras kyla dėl šių priežasčių:

33.2.1.1. Dėl neatsargaus elgesio su ugnimi, neatsargaus rūkymo;

33.2.1.2. Dėl netvarkingų elektros įrengimų ir jų naudojimo taisyklių pažeidimo;

33.2.1.3. Dėl priešgaisrinės saugos taisyklių pažeidimų eksploatuojant šildymo įrenginius;

33.2.1.4. Dėl žaibo ir elektrostatinų krūvių;

33.2.1.5. Tyčinių padegimų;

33.2.1.6. Sabotažo, diversijos ar teroro akto atveju.

33.2.2. Gaisrų atvejais galimi padariniai:

33.2.2.1. Įvairių laipsnių žmonių nudegimai;

33.2.2.2. Darbuotojų apsinuodijimas dūmais, į kurių sudėtį įeina daug nuodingų dujų, gaisro metu susijungiančių į mišinius, žymiai pavojingesnius nei kiekvienos dujos paimtos atskirai ir kurie gali pasklisti dideliais atstumais nuo gaisro vietos.

33.3. RADIOAKTYVUS UŽKRĖTIMAS.

33.3.1. Atsižvelgiant į radiacinę padėtį, gali būti taikomos tokios apsaugos priemonės:

33.3.1.1. Darbuotojų buvimo atvirose vietose apribojimas;

33.3.1.2. Organizuojamas Centro patalpų užsandarinimas (uždaromi langai, durys, izoliuojamos ventiliacijos angos);

33.3.1.3. Darbuotojų evakuacija;

33.3.1.4. Medicininės pagalbos suteikimas;

33.3.1.5. Darbuotojų sanitarinis apvalymas;

33.3.1.6. Užterštos vietovės, pastato dezaktyvacija.

33.4. STICHINĖS NELAIMĖS AR KATASTROFINIAI HIDROMETEOROLOGINIAI REIŠKINIAI.

33.4.1. Atsižvelgiant į gautus pranešimus:

33.4.1.1. Centro direktorius (direktoriaus pavaduotojai) priima sprendimus apie darbų nutraukimą;

33.4.1.2. Darbuotojai pasirūpina, kad būtų uždaryti pastato langai, durys;

33.4.1.3. Gali būti skelbiama evakuacija;

33.4.1.4. Suteikiama medicininė pagalba;

33.4.1.5. Praėjus stichiniam reiškiniui, Centro ekstremalių situacijų valdymo grupė organizuoja pastatų ir teritorijos apžiūrėjimą, ar niekas nekelia pavojaus gyvybei ir sveikatai, organizuoja teritorijos valymą, pastato apgadintų vietų būtiną remontą.

33.4.2. Stichiniams hidrometeorologiniams reiškiniams priskiriami:

33.4.2.1. Vėjas (škvalas, viesulas, uraganas), kurio maksimalus greitis - 28-32 m/s;

33.4.2.2. Smarkus lietus, kai per 12 val. ir trumpesnę laiką iškrinta 50-80 mm kritulių;

33.4.2.3. Smarkus sniegas, kai per 12 val. ir trumpesnę laiką iškrenta 20-30 mm ir daugiau kritulių ir sniego dangos storis padidėja 20-30 cm;

33.4.2.4. Smarki pūga, trunkanti 12 val. ir daugiau, kai vidutinis vėjo greitis 15-20 m/s ir didesnis;

33.4.2.5. Smarki lijundra, kai ant standartinio lijundros stovo laidų susidaro 20 mm skersmens ir storesnis apšalas;

33.4.2.6. Smarkus sudėtinis apšalas, kai ant standartinio lijundros stovo laidų susidaro 35 mm skersmens ir storesnis apšalas;

33.4.2.7. Smarkus speigas, kai temperatūra minus 30° C ir žemesnė;

33.4.2.8. Tirštas rūkas, kai 12 val. ir ilgiau matomumas yra 100 m ir mažesnis.

33.5. SOCIALINĖS EKSTREMALIOS SITUACIJOS.

33.5.1. Centro pastate pastebėjus įtartinus žmones, išgirdus sproгимus, šūvius, ar gavus tiesioginius ar netiesioginius grasinimus, imamasi sekančių veiksmų:

33.5.1.1. Palaikomas ryšys su specialiosiomis tarnybomis;

33.5.1.2. Nutraukiamas Centro darbas;

33.5.1.3. Gali būti skelbiama evakuacija;

33.5.1.4. Prireikus organizuojama darbuotojų apsauga (užsibarikadavimas patalpose, durys užremiamos baldais ir kitais sunkiais daiktais).

33.6. NEAIŠKIOS KILMĖS DAIKTŲ, SKYSČIŲ, KVAPO ATSIRADIMAS (Pavojingi radiniai).

33.6.1. Radus neaiškios kilmės daiktą, papiltų neaiškių skysčių, užuodus neaiškios kilmės kvapus imamasi sekančių veiksmų:

33.6.1.1. Apie įtartinus pranešama Centro direktoriui, vadovybei;

33.6.1.2. Informacija perduodama Bendruoju pagalba telefonu 112;

33.6.1.3. Gali būti skelbiama evakuacija.

33.6.1.4. Centro darbuotojai vykdo visų suinteresuotų žinybų nurodymus.

33.7. **GAMTINĖ KATASTROFA (VABZDŽIŲ, GYVŪNŲ ANTPLŪDŽIAI, EPIDEMIJOS).**

33.7.1. Atsižvelgiant į gautus pranešimus imamasi sekančių veiksmų:

33.7.1.1. Direktorius (direktoriaus pavaduotojai) priima sprendimus apie darbų nutraukimą;

33.7.1.2. Darbuotojai pasirūpina, kad būtų uždaryti pastato langai, durys;

33.7.1.3. Gali būti skelbiama evakuacija;

33.7.1.4. Suteikiama pirmoji pagalba.

33.7.2. Epidemijų metu:

33.7.2.1. Organizuojamos griežtesnės sanitarinės sąlygos, dažniau plaunamos rankos, stebimi darbuotojai;

33.7.2.2. Vėdinamos patalpos ir dažniau valomos drėgnu būdu;

33.7.2.3. Darbai vykdomi nuotoliniu būdu.

33.8. **AVARIJA KOMUNALINĖSE SISTEMOSE.**

33.8.1. Atsižvelgiant į gautus pranešimus imamasi sekančių veiksmų:

33.8.1.1. Direktorius (direktoriaus pavaduotojai) priima sprendimus apie darbų nutraukimą;

33.8.1.2. Gali būti skelbiama evakuacija.

33.8.1.3. Suteikiama pirmoji pagalba.

33.8.1.4. Atsakingi asmenys organizuoja avarijos likvidavimą savomis jėgomis, jei reikia, informuojamos ir kviečiamos atitinkamos tarnybos: elektros tinklų, vandentiekio, šilumos tinklų avarinės tarnybos.

33.9. **PASTATO GRIŪTIS.**

33.9.1. Pastebėjus bet kokius pastato techninių konstrukcijų pakitimus, reikia pranešti direktoriui ir direktoriaus pavaduotojams.

33.9.2. Atsižvelgiant į gautus pranešimus imamasi sekančių veiksmų:

33.9.2.1. Direktorius (direktoriaus pavaduotojai) priima sprendimus apie darbų nutraukimą;

33.9.2.2. Gali būti skelbiama evakuacija;

33.9.2.3. Suteikiama pirmoji pagalba.

33.9.2.4. Informuojamos ir kviečiamos atitinkamos tarnybos, atliekami remonto darbai.

X SKYRIUS

VEIKSMAI, KURIAIS SIEKIAMA PALAIKYTI ĮSTAIGOS VEIKLĄ PO ĮVYKUSIO ĮVYKIO

34. Priklausomai nuo įvykusios avarijos pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia Centro ekstremalių situacijų valdymo komisija, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

35. Veiklos atnaujinimas:

35.1. Pasibaigus avarinei situacijai, Centro veiklos atnaujinimui būtina:

35.1.1. Pakeisti pažeistus įrenginius, vamzdynus, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas;

35.1.2. Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus;

35.1.3. Pagal poreikį gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti Centro (pastato) veiklą;

35.1.4. informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.

36. Planas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas atsižvelgiant į plano tikslui pasiekti įtaką turinčius veiksnus, pvz., įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, susidarius ekstremaliajai situacijai, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems ekstremaliųjų situacijų riziką ir keliantiems galimą pavojų jų kompetencijai priskirtoms veiklos sritims (sektoriams).